

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 340/2026-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Villette s. r. o.**, Ruská Nová Ves 201, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Dorkinom, Železničná 257/19, Revúca, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/12/2025 z 28. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a aby jej priznal nárok na náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka sa podanou žalobou domáhala od žalovanej Slovenskej republiky, za ktorú koná Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“), zaplatať sumu 1 280 000 eur z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uplatnený nárok predstavuje ušlý zisk vzniknutý na majetku sťažovateľky v dôsledku nesprávneho úradného postupu správy katastra, ktorý spočíval v neoprávnenom zápise poznámky o začatí súdneho konania na liste vlastníctva, na ktorom boli evidované nehnuteľnosti v jej vlastníctve. Tieto nehnuteľnosti boli predmetom zmluvy o budúcej kúpnej zmluve, ktorú sťažovateľka uzavrela so spoločnosťou DSC a. s., ktorá následne od zmluvy

odstúpila v dôsledku existencie informatívnej poznámky. Nesprávnosť zápisu poznámky vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/50/2012-64 z 12. decembra 2012.

3. Okresný súd Rožňava rozsudkom č. k. 5C/124/2015-282 zo 17. decembra 2018 zaviazal žalovanú zaplatiť sťažovateľke 1 280 000 eur, trovy znaleckého dokazovania vo výške 199,50 eur, ako aj nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Proti rozsudku okresného súdu podala žalovaná odvolanie.

4. Krajský súd uznesením č. k. 9Co/112/2019-324 z 30. marca 2020 zrušil prvý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil potrebou ďalšieho preskúmania existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom katastrálneho úradu a výškou škody.

5. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 5C/124/2015-427 z 8. decembra 2020 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť sťažovateľke 1 155 000 eur, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80 % a štátu v rozsahu 20 %. Okresný súd dospel k záveru, že jediným dôvodom zrušenia zmluvy o budúcej zmluve a neuzavretia budúcej kúpnej zmluvy bola existujúca poznámka na dotknutom liste vlastníctva, v dôsledku čoho na strane sťažovateľky došlo k 31. máju 2012 k vzniku ušlého zisku. Ten bol vyčíslený sumou 1 155 000 eur ako rozdiel medzi dohodnutou kúpnou cenou v zmluve o budúcej zmluve vo výške 2 000 000 eur a všeobecnou hodnotou nehnuteľností v sume 845 000 eur určenou podľa znaleckého posudku predloženého v konaní.

6. Krajský súd rozsudkom č. k. 9Co/90/2021-501 z 29. júna 2022 zmenil druhý rozsudok okresného súdu v jeho vyhovujúcom výroku tak, že žalobu zamietol, žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu a štátu priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Krajský súd na rozdiel od okresného súdu dospel k záveru, že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom správy katastra a majetkovou ujmom na strane sťažovateľky. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie.

7. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 4Cdo/223/2022 z 27. marca 2024 zrušil prvý rozsudok krajského súdu a vrátil vec na ďalšie konanie po zistení, že konanie bolo postihnuté procesnou vadou, pretože krajský súd v predmetnej veci nenariadil pojednávanie ani nezopakoval dokazovanie v potrebnom rozsahu a napriek tomu vychádzal z odlišných skutkových okolností ako okresný súd.

8. Krajský súd po vrátení veci nariadil pojednávanie, zopakoval dokazovanie v potrebnom rozsahu a v poradí druhým rozsudkom č. k. 9Co/68/2024-583 z 11. septembra 2024 zmenil druhý rozsudok okresného súdu v jeho vyhovujúcom výroku tak, že žalobu zamietol (prvý výrok), stranám nepriznal nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a ani dovolacieho konania (druhý výrok) a štátu priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (tretí výrok). V odôvodnení druhého rozsudku krajský súd uviedol, že nedošlo ku kumulatívne splneniu podmienok vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup. Krajský súd dospel k záveru, že uplatnený nárok nepredstavoval majetkovú ujmu sťažovateľky spôsobenú nesprávnym úradným postupom správy katastra spočívajúcim v neoprávnenom zápise poznámky na dotknutom liste vlastníctva o začatí súdneho konania. K nerozmnoženiu majetku sťažovateľky nedošlo v dôsledku uvedeného postupu správy katastra, ale v dôsledku odstúpenia jej obchodného partnera DSC a. s. od zmluvy o budúcej zmluve. Dôvodom odstúpenia bolo zistenie budúceho kupujúceho DSC a. s., že, čo sa týka

nehnuteľností, ktoré boli predmetom zmluvy, sa vedie súdne konanie o odporovateľnosť právneho úkonu, pričom on mal záujem kupovať iba nehnuteľnosti, ktoré nie sú predmetom žiadneho súdneho konania. Krajský súd uzavrel, že poznámka zapísaná správou katastra na dotknutom liste vlastníctva mala len informatívny charakter, a teda nemohla obmedzovať a ani neobmedzovala sťažovateľku v nakladaní s nehnuteľnosťami a nemala žiadne právne následky, teda nepredstavovala dôvod zrušenia zmluvy o budúcej kúpnej zmluve. Na základe uvedeného krajský súd konštatoval, že sťažovateľka v konaní nepreukázala existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom správy katastra a prípadnou majetkovou ujmov. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

9. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky napadnutým uznesením odmietol, pretože odvolací súd sa dostatočne dôsledne vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľky a jeho rozhodnutie netrpí vadou arbitrárnosti či zmätočnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľky

10. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že v odôvodnení napadnutého uznesenia je zrejmy interpretačno-aplikačný exces súvisiaci s posudzovaním otázky príčinnej súvislosti vzniku škody v jej individuálnej veci, ako aj s posúdením otázky prípustnosti a dôvodnosti jej dovolania. V napadnutom uznesení najvyššieho súdu absentuje zmysluplné a náležité odôvodnenie právne významných skutočností súvisiacich s posúdením otázky príčinnej súvislosti. Najvyšší súd nereflektoval podstatné okolnosti tejto veci a okrem citácií časti druhého rozsudku krajského súdu, resp. preformulovania jeho záverov sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nenachádza nič, čo by hlbšie a zmysluplne ozrejnilo, prečo bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté.

11. Nesúhlasí so záverom o irelevancii informatívnej poznámky, pretože jej normatívne účinky sa prejavujú v rozšírení subjektívnej záväznosti právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej do právnej pozície nadobúdateľa nehnuteľností, na ktorých vlastníckom liste je zapísaná, ale aj sprostredkovane deterenčne pôsobia na konanie potencionálnych kupujúcich. Podstatným v tomto prípade bolo, že sporná poznámka neobsahovala žiadne vymedzenie predmetu konania, spisovej značky ani označenie konkrétneho súdu, tzn. nebola možnosť dopátrať sa, o aké konanie ide. V tejto súvislosti rozporovala sťažovateľka záver najvyššieho súdu, že dôvodom odstúpenia DSC a. s. bolo zistenie, že, čo sa týka dotknutých nehnuteľností, sa vedie súdne konanie o odporovateľnosti právneho úkonu. Arbitrárnosť tohto záveru spočíva podľa nej v tom, že informatívna poznámka poukazovala na konanie o odporovateľnosť právneho úkonu, ktoré sa priamo netýka nehnuteľností zapísaných na dotknutom liste vlastníctva s informatívnou poznámkou (čo bolo dôvodom, prečo krajský súd rozsudkom sp. zn. 7S/50/2012 z 12. decembra 2012 konštatoval nezákonnosť postupu správy katastra). Skutočným dôvodom odstúpenia DSC a. s. od kúpnej zmluvy však bolo to, že získal prostredníctvom spornej informatívnej poznámky objektívne nesprávnu informáciu o súdnom spore k nehnuteľnostiam. Zároveň nesprávne najvyšší súd prehodnotil aj závery vyplývajúce z rozsudku krajského súdu sp. zn. 7S/50/2012 z 12. decembra 2012, ktorý ako jediný mal právomoc ako správny súd posúdiť zákonnosť zápisu danej poznámky. Najvyšší súd neprehliadnuteľným spôsobom zamenil príčinu s následkom, keď konštatoval, že príčinou vzniku

škody bolo odstúpenie DSC a. s. od zmluvy o budúcej kúpnej zmluve. Zodpovednosť štátu za škodu stojí na koncepcii protiprávneho konania, pričom výkon práva reagujúci na predchádzajúce protiprávne konanie nemožno kalkulovať do úvahy širších relevantných prvkov vstupujúcich do vzájomného pôsobenia príčin a následkov v reťazci právne významnej kauzality.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdenom porušení označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu v dôsledku jeho nedostatočného odôvodnenia vo vzťahu k splneniu podmienok priznania nároku na náhradu ujmy.

13. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecného súdnictva a jeho právomoci nemožno zamieňať s právomocami súdov opravnej inštalácie v tejto sústave. Ústavný súd preto v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nevstupuje do meritórneho prieskumu rozhodnutí všeobecných súdov, ak tie pri svojej činnosti postupovali v súlade s obsahom práva na súdnu a inú právnu ochranu, chráneným katalógom práv zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy. Taký prieskum prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré môžu mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv a slobôd, alebo tiež v prípadoch absencie primeraného zdôvodnenia tohto rozhodnutia všeobecným súdom.

14. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pričom z jeho judikatúry je možné vyvodiť limity povinnosti súdu odôvodniť súdne rozhodnutie a tomu korešpondujúceho práva na odôvodnenie rozhodnutia. Toto právo nie je absolútne, to znamená, že súdny orgán nie je povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument strany (rozsudok Van Hurd v. Holandsko z 19. 4. 1994, č. 16034/90, § 61, podobne rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. 1. 1999, č. 30544/96, § 26, rozsudok Perez v. Francúzsko z 12. 2. 1994, č. 47287/99, § 81).

15. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom uznesenia najvyššieho súdu v konfrontácii s námietkami sťažovateľky a dospel k záveru, že napadnutému uzneseniu nie je z ústavnoprávneho hľadiska čo vytknúť.

16. Sťažovateľka podala proti druhému rozsudku krajského súdu dovolanie výlučne z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP argumentačne založené na námietke nesprávnej a všeobecnej interpretácie otázky príčinnej súvislosti, neobjektívnosti vo vzťahu k sťažovateľke a nesprávnom posúdení významu poznámky spornosti.

17. Najvyšší súd sa k otázke príčinnej súvislosti vyjadril v bode 20 napadnutého uznesenia, v ktorom uviedol, že sa stotožňuje s odôvodnením druhého rozsudku krajského súdu v bodoch 27 až 32, ktorého podstatný obsah v tomto bode zhrnul. Následne v bode 21 napadnutého uznesenia odkázal na rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/313/2009 z 24. februára 2011, v ktorom konštatoval, že otázka

príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a konkrétnou škodou je síce v prvom rade otázkou skutkovou, pričom súd zisťuje jej existenciu, avšak záver, či v konkrétnom prípade je daná príčinná súvislosť, je súčasne otázkou právnou, pretože súd tak robí záver o existencii jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, pričom tento právny záver je, samozrejme, závislý od skutkového zistenia. V bodoch 22.1 až 22.3 sa ďalej zaoberal dôvodom odstúpenia od kúpnej zmluvy, poukázuc na to, že samotné konanie o odporovateľnosť právneho úkonu už v čase uzatvorenia zmluvy o budúcej zmluve (14. novembra 2011) spôsobovalo právnú neistotu, ktorá smerovala k neuzatvoreniu kúpnej zmluvy zo strany DSC a. s. V bode 23 napadnutého uznesenia najvyšší súd uzavrel, že k vzniku majetkovej ujmy sťažovateľky došlo v priamej súvislosti s konaním DSC a. s., ktorá neuzavrela kúpnu zmluvu. Najvyšší súd uzavrel, že poznámka na dotknutom liste vlastníctva mala len informatívny charakter a neobmedzovala záujemcu o kúpu v nakladaní s nehnuteľnosťou, pretože nemá žiadne právne následky. Následne najvyšší súd uzavrel, že sťažovateľka v konaní nepreukázala existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom katastra a prípadnou majetkovou ujmov.

18. Z obsahu podaného dovolania (ústavný súd vychádzal len z jeho rekapitulácie v bodoch 6 až 6.5 napadnutého uznesenia, pretože sťažovateľka dovolanie k ústavnej sťažnosti nepripojila, pozn.) vyplýva, že sťažovateľka nerozporovala základné skutkové zistenia súdov, ale len posúdenie splnenia predpokladov zodpovednosti za vzniknutú škodu v rozsudku krajského súdu spojené s posúdením príčinnej súvislosti. V bode 21 najvyšší súd správne odkázal na svoju judikaturu, podľa ktorej posúdenie príčinnej súvislosti pri náhrade škody je predovšetkým otázkou, ktorá je založená na skutkových okolnostiach, súčasne však vymedzenie toho, medzi ktorými skutočnosťami (na strane príčiny a následku) sa má príčinná súvislosť zisťovať, je otázkou právneho posúdenia a konečný záver súdu o splnení predpokladu zodpovednosti má teda aj právny rozmer (obdobne aj skoršie rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/126/2009 z 30. júna 2010, z neskorších napr. rozhodnutie sp. zn. 4Co/109/2019 z 29. septembra 2021).

19. Obsahom námietok sťažovateľky bola námietka nesprávneho posúdenia existencie jedného zo zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu (príčinnej súvislosti), ktorú však argumentačne prezentovala výlučne na báze nedostatočnosti odôvodnenia a všeobecnosti posúdenia. Ústavný súd sa s námietkou sťažovateľky nestotožňuje. Odvolací súd, ako aj dovolací súd zaujali podrobné stanovisko ku konkrétnym skutkovým okolnostiam veci, z ktorých vyvodili absenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym postupom správy katastra a vznikom ujmy na strane sťažovateľky. Ústavný súd nad rámec dôvodov všeobecných súdov dodáva, že pri posudzovaní predpokladov zodpovednosti za škodu musí byť preukázaný bezprostredný (priamy) vzťah príčiny a následku. Zo skutkových okolností prejednávanej veci vyplynulo, že existencia nezákonnej poznámky spornosti bola len motívom pre právny úkon odstúpenia od zmluvy o budúcej zmluve (budúci kupujúci nemal záujem o nehnuteľnosť, o ktorú sa vedie akýkoľvek spor), a nie bezprostrednou príčinou zániku tejto zmluvy, dôsledkom čoho nedošlo k uzavretiu konečnej (realizačnej) zmluvy.

20. V tejto súvislosti je dôležitý vecne správny záver všeobecných súdov k povahe a záväznosti informatívnej poznámky, ktorá neobmedzuje potencionálneho záujemcu o uzavretie kúpnej zmluvy. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že sama sťažovateľka povahu poznámky takto vnímala, čo vyplýva z obsahu jej podania popísaného v rozsudku krajského súdu sp. zn. 7S/50/2012

z 12. decembra 2012 (druhá strana, druhý odsek: „*navrhovateľ* vyslovil názor, že konanie o určenie odporovateľnosti právneho úkonu nie je konaním, ktoré sa týka nehnuteľnosti, teda nejde o konanie, ktorého akýkoľvek výsledok môže mať priamy alebo nepriamy vplyv na právo žalobcu k nehnuteľnosti.“).

21. Sumarizujúc ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nevykazuje z ústavnoprávneho hľadiska také nedostatky, ktoré by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladali dôvody na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2026

Libor Duľa
predseda senátu